

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

P-1.4131.388.2019.AB

7588/19

Gg. 07.11.2019. EK

Urząd Miejski
w Drawsku Pomorskim
wpłynęło dnia 27.06.2019
Nr 7588/19 zał. ....
podpis .....

EM
[Signature]

RADA MIEJSKA
w Drawsku Pomorskim
wpłynęło dnia 28.06.2019 r.
Nr. .... zał. ....
podpis .....

Szczecin, 26 czerwca 2019 r.

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506)

stwierdzam nieważność

części Załącznika do uchwały Nr VIII/64/2019 Rady Miejskiej w Drawsku Pomorskim z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie wzoru wniosku odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej o wypłatę dodatku energetycznego w zakresie wyrazów: *pod rygorem odpowiedzialności za fałszywe zeznania**** oraz poczynionego w nim odesłania oznaczonego „***” – w brzmieniu: ****art. 233 §1 i 2 Kodeksu Karnego, stanowią, że kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.*

Uzasadnienie

W dniu 30 maja 2019 r. Rada Miejska w Drawsku Pomorskim podjęła uchwałę Nr VIII/64/2019 w sprawie wzoru wniosku odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej o wypłatę dodatku energetycznego. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 5 czerwca 2019 r. W toku badania legalności tego aktu stwierdzono, że w części w stopniu istotnym narusza on obowiązujący porządek prawny ze względów omówionych poniżej.

W myśl przepisów ustawy Prawo energetyczne¹, odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, a więc zgodnie z art. 3 pkt 13c ustawy - osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych² i która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej - przysługuje zryczałtowany dodatek energetyczny (art. 5c ust. 1).

Dodatek energetyczny, o czym stanowi art. 5d ust. 1 ustawy Prawo energetyczne - przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej. Do wniosku dołącza się kopię umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej. Wolą ustawodawcy, wyrażoną w art. 5d ust. 2 ustawy, rada miejska została wyposażona w kompetencję do ustalenia wzoru ww. wniosku.

¹ Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. 2019 r. poz. 755 z późn. zm.).

² Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 180 z późn. zm.).

Z brzmienia powołanych unormowań wynika jednoznacznie, że Rada Miejska w Drawsku Pomorskim była upoważniona do podjęcia uchwały w przedmiocie ustalenia wzoru wniosku o wypłatę świadczenia, jakim jest dodatek energetyczny. Za wadliwe natomiast należy uznać wprowadzenie we wzorzec wniosku, stanowiącym Załącznik do uchwały Nr VIII/64/2019 sformułowania, będącego częścią oświadczenia wnioskodawcy, zawartego na drugiej stronie wniosku o treści: *pod rygorem odpowiedzialności za fałszywe zeznania****, a także odwołania do niego oznaczonego „***” w brzmieniu: ****art. 233 §1 i 2 Kodeksu Karnego, stanowią, że kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.*

W pierwszej kolejności wskazania wymaga, że hipoteza normy art. 233 §1 Kodeksu karnego obejmuje swym zakresem sytuację, w którym w postępowaniu sądowym bądź innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy osoba składa zeznanie. Niewątpliwie brak pouczenia, o którym mowa w art. 233 §2 Kodeksu karnego, wyłącza odpowiedzialność karłą za czyn opisany w §1 art. 233. Istotne jest także, że w myśl art. 233 §6 Kodeksu karnego Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

A zatem, w świetle powyższych regulacji, uzasadniony jest wniosek, że odebranie od osoby oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej jest dopuszczalne tylko wówczas, gdy możliwość taką przewiduje przepis ustawy – nie zaś innego aktu, choćby miał on charakter powszechnie obowiązujący. W szczególności, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego rygoru takiego nie może zastrzec w akcie prawa miejscowego, ponieważ do tego rodzaju działania nie został upoważniony. Trzeba pamiętać, że źródło prawa, jakim jest prawo odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej do dodatku energetycznego, tkwi w ustawie Prawo energetyczne (art. 5c ust. 1). Warunki jego otrzymania określa ta właśnie ustawa, przewidując przy tym, że warunkiem *sine qua non* uzyskania dodatku jest złożenie wniosku. Dodatkowo, do wniosku należy dołączyć kopię umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej. Wysokość dodatku energetycznego uzależniona jest od ilości osób tworzących wraz z wnioskodawcą gospodarstwo domowe, o czym stanowi treść art. 5c ust. 3 ustawy Prawo energetyczne, a także art. 5c ust. 4 tej ustawy i wydawanego na jego podstawie przez ministra właściwego do spraw energii obwieszczenia w sprawie ustalenia wysokości dodatku energetycznego na kolejne 12 miesięcy.

Co ma zasadnicze znaczenie w przedmiotowej sprawie, prawodawca nie zastrzegł w ww. ustawie, a więc akcie statuującym prawo do dodatku energetycznego, aby wnioskodawca składał oświadczenie, zawierające istotne dla jego sytuacji prawnej dane – pod rygorem odpowiedzialności karnej, przewidzianej w art. 233 §1 Kodeksu karnego. W konsekwencji, wykluczone jest żądanie od wnioskodawcy we wzorzec uchwalonego przez Radę Miejską w Drawsku Pomorskim wniosku o przyznanie dodatku energetycznego złożenia oświadczenia o prawdziwości danych zawartych pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Rozpatrując kwestię zamieszczenia ww. klauzuli w akcie prawa miejscowego WSA w Warszawie w wyroku z dnia 25 września 2017 r., sygn. akt III SA/Wa 2628/17, stwierdził, że upoważnienie do uprzedzenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, o którym mowa w art. 233 § 6, musi wynikać z ustawy, na podstawie której prowadzone jest postępowanie. Takiego upoważnienia zatem nie może kreować akt rangi

podstawowej. Rada gminy nie jest podmiotem, który stanowi organ podatkowy uprawniony do wymiaru lub poboru podatku, nie uczestniczy w postępowaniu podatkowym ani też w postępowaniu dotyczącym poboru i wykonania zobowiązania podatkowego, w związku z czym nie może tych postępowaniach zobowiązywać do składania oświadczeń o wiedzy w zakresie odpowiedzialności karnej lub też przyjmować te oświadczenia; podstawą takich czynności niewątpliwie nie może być uchwała rady gminy. Regulacje prawne art. 18 ust. 2 pkt 8 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 ze zm.) oraz art. 6a ust. 11 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 1381 ze zm.) nie przewidują prawa rady gminy do wydawania uchwał dotyczących wzoru deklaracji podatkowej w zakresie wiedzy deklarującego o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Nie można nawet wykluczyć, że podpisanie i złożenie deklaracji zawierającej sporne w ocenie oświadczenie stwierdzać będzie nieprawdę. Podatnik nie ma obowiązku znać poszczególnych regulacji prawa karnego i jeżeli nie zostanie w tym przedmiocie pouczony, to postępując zgodnie z wzorem deklaracji może podpisać niezgodne z rzeczywistością oświadczenie w tym przedmiocie.

Wprawdzie, ww. orzeczenie dotyczy uchwały w przedmiocie ustalenia wzoru deklaracji podatkowych w zakresie podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości, jednak zawarte w nich tezy w całej rozciągłości znajdują zastosowanie w niniejszej sprawie. Istota rozważań Sądu sprowadza się do konstatacji, iż rada gminy nie jest umocowana do pouczenia wnioskodawców, ubiegających się o wypłatę dodatku energetycznego, o odpowiedzialności karnej za podawanie we wniosku nieprawdziwych informacji, ponieważ tego rodzaju upoważnienie nie wynika z ustawy, na podstawie której prowadzone jest postępowanie w sprawie wypłaty dodatku energetycznego.

W piśmie z dnia 13 czerwca 2019 r., znak: Og.0711.11.2019.EK, Przewodniczący Rady Miejskiej w Drawsku Pomorskim, wskazał, że podstawa i konieczność zastosowania klauzuli o odpowiedzialności karnej „wynikają z dyspozycji art. 75 §2 Kodeksu postępowania administracyjnego³, zgodnie z którym jeżeli przepis prawa nie wymaga urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego w drodze zaświadczenia właściwego organu administracji, organ administracji publicznej odbiera od strony, na jej wniosek, oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności za fałszywe zeznania (...) Wniosek o wypłatę dodatku energetycznego wszczyna postępowanie administracyjne przed właściwym organem administracji publicznej, i tylko wówczas może potwierdzić fakty w nim zawarte, jeśli przed jego złożeniem wnioskodawca zostanie uprzedzony o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania. Brak tego zastrzeżenia powodować musi, że postępowanie administracyjne w sprawie przyznania ww. dodatku musiałyby być prowadzone w oparciu o inne dowody niż wskazane wyżej oświadczenie strony zawarte we wniosku”.

Przede wszystkim, należy wyraźnie zaakcentować, że wniosek o wypłatę zryczałtowanego dodatku energetycznego oraz wniosek strony, o którym mowa w art. 75 §2 Kodeksu postępowania administracyjnego, to nie są te same wnioski. Nie można ich ze sobą utożsamiać, jak zdaje się to czynić Przewodniczący Rady Miejskiej w Drawsku Pomorskim. W pierwszym wypadku, chodzi o wniosek o wypłatę świadczenia – tu: dodatku energetycznego, a zatem strona, składając do organu ten dokument oczekuje spełnienia jej żądania finansowego, przy czym prawo do otrzymania świadczenia wypływa z przepisu art. 5c ust. 1 ustawy Prawo energetyczne, nie zaś Kodeksu postępowania administracyjnego. Z kolei, art. 75 §2 Kodeksu postępowania administracyjnego przewiduje, że organ

---

³ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 z późn. zm.).

administracji może przyjąć od strony oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności za fałszywe zeznania - na jej wniosek. To zatem strona postępowania - na mocy art. 75 §2 ww. ustawy - zwraca się do organu administracji publicznej z wnioskiem o przyjęcie jej oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. W takim przypadku, nadanie rygoru oświadczeniu składanemu przez stronę jest następstwem wyrażonej przez stronę woli, nie wynika zaś z woli prawodawcy. Tymczasem, upoważnienie do uprzedzenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, o którym mowa w treści wymienionego przepisu, musi jednak wynikać z ustawy, na podstawie której prowadzone jest postępowanie, na co już wielokrotnie zwracał uwagę Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach m.in. w wyrokach: z dnia 18 sierpnia 2005 r., sygn. akt WA 21/05, z dnia 3 sierpnia 2006 r., sygn. akt III KK 133/06).

Analizując wzajemne relacje pomiędzy przepisem art. 233 §6 Kodeksu karnego oraz art. 75 §2 Kodeksu postępowania administracyjnego Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 23 lutego 2012 r., sygn. akt II KK 375/11, zaznaczył, że „nie ulega natomiast wątpliwości, że upoważnienie do uprzedzenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, o którym mowa w art. 233 § 6 k.k., musi wynikać z ustawy, na podstawie której prowadzone jest postępowanie (...). Za wadliwe prawnie trzeba też uznać odwołanie się w treści oświadczeń odebranych od oskarżonej do przepisu art. 75 § 2 k.p.a., stanowiącego, że jeżeli przepis prawa nie wymaga urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego w drodze zaświadczenia właściwego organu administracji, organ administracji publicznej odbiera od strony, na jej wniosek, oświadczenie złożone pod rygorem odpowiedzialności za fałszywe zeznania. W rozpatrywanej sprawie nie było możliwości, by organ administracji publicznej (urząd gminy) odebrał od oskarżonej, na jej wniosek, oświadczenie, to bowiem zostało złożone w wykonaniu ustawowego obowiązku; jest oczywiste, że spełnienie takiego obowiązku nie może być warunkowane wnioskiem strony. Trzeba też mieć na uwadze, że przepis art. 75 § 2 k.p.a. stwarza uprawnienie dla organu administracji państwowej do uprzedzenia o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie (oświadczenie) wtedy, gdy strona dąży do tego, występując jako petent, aby jej zeznanie (oświadczenie) zastąpiło zaświadczenie organu (...). Gdyby uznać, iż art. 75 § 2 k.p.a., dodany do art. 75 k.p.a. ustawą z dnia 23 października 1987 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. Nr 33, poz. 186), stanowi wystarczającą podstawę do odbierania przez organ administracji publicznej oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej, to za zbędne i świadczące o braku racjonalności ustawodawcy należałoby ocenić wprowadzenie do szeregu później uchwalonych ustaw, w tym dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej, przepisu przewidującego, że określone oświadczenie jest składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań”.

Taki przepis, a więc przepis przewidujący, że oświadczenie co do określonych faktów jest składane przez stronę w toku postępowania administracyjnego pod rygorem odpowiedzialności karnej, znajduje się m.in. w art. 7 ustawy o dodatkach mieszkaniowych⁴ (stąd też taka klauzula zawarta jest w rozporządzeniu w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu⁵), czy art. 23

---

⁴ Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 180 z późn. zm.).

⁵ Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie sposobu przeprowadzania wywiadu środowiskowego, wzoru kwestionariusza wywiadu oraz

ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych⁶ (i dlatego też taka klauzula zamieszczona jest w rozporządzeniu w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych⁷.

Mając więc na względzie przepis art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej⁸, który stanowi, że organy władzy publicznej (a więc niewątpliwie także i organ samorządu terytorialnego, jakim jest Rada Miejska w Drawsku Pomorskim) działają na podstawie i w granicach prawa i to, że przepisy ustawy Prawo energetyczne nie przewidują możliwości odebrania od osoby składającej wniosek o wypłatę dodatku energetycznego oświadczenia w trybie art. 233 Kodeksu karnego, uzasadnione jest twierdzenie, że Rada Miejska w Drawsku Pomorskim przekroczyła zakres upoważnienia ustawowego umieszczając tego rodzaju zastrzeżenie w Załączniku do badanego aktu.

Biorąc zatem pod uwagę przedstawioną w niniejszym rozstrzygnięciu argumentację, stwierdzenie nieważności części Załącznika do uchwały Nr VIII/64/2019 Rady Miejskiej w Drawsku Pomorskim z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie wzoru wniosku odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej o wypłatę dodatku energetycznego w zakresie wyrazów: *pod rygorem odpowiedzialności za fałszywe zeznania**** oraz poczynionego w nim odesłania oznaczonego „***” – w brzmieniu: ****art. 233 §1 i 2 Kodeksu Karnego, stanowią, że kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie, jest konieczne i w pełni uzasadnione.*

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Wicewojewoda Zachodniopomorski

Marek Subocz

otrzymują:

1. Rada Miejska w Drawsku Pomorskim,
2. a.a.

---

oświadczenia o stanie majątkowym wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego, a także wzoru legitymacji pracownika upoważnionego do przeprowadzenia wywiadu (Dz. U. poz. 589)

⁶ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220 z późn. zm.).

⁷ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. poz. 1466).

⁸ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 97, poz. 483 z późn. zm.).

Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie
70-502 Szczecin
Wały Chrobrego 4

Szczecin, 2019-06-26

INFORMACJA

Pismo

Załączniki:

1. RN do uchwały Nr 64 RM w Drawsku Pomorskim.(6530600_4015603).pdf

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu

Data złożenia podpisu: 2019-06-26T11:27:18.515Z

Podpis elektroniczny